

Durmuş Hocaođlu

İran Problemi

Ayyıldız., 24 Ocak 2000, Pazartesi., s.09
Durmuş Hocaođlu, Ayyıldız Sıra No: 100; 2000-017; Ocak-17

Basından öğrendiğimize göre, İran Dışışleri Bakanı Kemal Harrazî, PKK hakkında kendisine yöneltilen “terör örgütü PKK konusunda İran’ın ne gibi önlemler aldığı” şeklindeki bir soru üzerine, **“PKK’yı reddediyoruz ve onun yaptıklarını kesinlikle benimsemiyoruz”** şeklinde bir cevap vermiş bulunmaktadır.

Bu konunun bu derece basite indirgemesine teessüf bile edilemez; bunu, ya “lâf ola beri gele” kabîlinden ya da çok çocukça sâiklerle sorulmuş bir sual olarak kabul etmek gerektir, fikrimce. Yoksa, soruyu soran gazeteci yoksa şöyle bir cevap mı bekliyordu: “Ne münâsebet, birâder; vallahi Türkiye’ye canımız fedâ!”

İran’ın, PKK ve/ya Hizbullah veya buna benzer bütün örgütler ile birtakım ilgi ve ilintilerinin bulunup-bulunmadığına dâir ne gibi somut, elle tutulur bulgular, veriler vardır; benim bunu bilmekliğim mümkün değil; aslında pek lüzumu da yok diyebilirim. İşin bu tarafı, bir aktüel politika meselesi. Bence asıl mühim olan, başka birşey: İran’ın bu gibi örgütler ile en ufak bir temasının bulunduğuna dâir hiçbir kanıt bulunmamakta olsa dahi, bu İran’ın “temiz” olarak kabul edilebilmesi için yeterli olamaz. Olamayacağı gibi, hattâ, bu kadar steril bir durumdan şüphe edilmesi câizdir bile diyebilirim. Çünkü İran asla Türkiye için hayırlı rüya göremez; görmemelidir; asla Türkiye’nin hayırına çalışamaz; çalışmamalıdır. Bu, Eşya’nın tabiatına muhâlif bir durumun zuhûr etmesi demektir. Međer ki Üexküll’ün fonksiyon çemberleri artık çalışmaz olmaya, İnsan denen mahlûkun fitratı değişmeye ve bu değişim de bi’t-tesâdüf önce İran’dan başlamaya başlamış; yahut da meğer ki meğer ki İran’ın zimamdarlarının başına Yeşilçam senaryolarındaki birçok benzeri gibi taş düşmüş olsun.

Hayır! Mükerreren, Hayır! Böyle birşey insan tabiatına aykırıdır. Türkiye’nin ve Türklerin lehine olabilecek herhangi bir oluşumun / girişimin dışında veya, aleyhinde olabilecek herhangi bir oluşumun / girişimin içinde bulunmak İran için “bilinçli bir tercih” değildir; böyle bir şey vâki ise, ya bir “imkânsızlık” söz konusudur; ya da “siyâsî rantı”nın negatif olacağı, yâni götürüsünün getirisinden, zararının kârından fazla olacağı hesaplanmıştır. Başka bir hâl gayri kaabil-i tasavvurdur.

Böyle bir iddianın hemen bâzı ütopyacılar tarafından reddedilmesi ve bu satırlardaki bu şiddet ve celâlin tipik bir faşizan saldırganlık olduğu gibi hezeyanların sıralanması mümkündür.

Halbuki heyhat! Bu satırlar, gerçeği, sâdece ve yalnız gerçeği ifâde etmeye hasredilmiştir. Gerçek nâhoş ise ben ne yapayım!

İmdi; anlatmak istediğim, önce genel bir siyâset kuralıdır: Şurası gayet iyi bilinmelidir ki, Milletlerarası Siyâset, bir “millî menfaat problemi çözme” metodudur. Halbuki, beri yandan, menfaatler de hemen dâima kesişir. İlâveten: Hiçbir millet, menfaate ve kazanca doyp da, “biraz da komşum siftah etsin” demez; acı ama, bu işin raconu “Rabbenâ - Hep Bana”

ilkesine göre yürümektedir. Çünkü, efendiler, akıllı olmak zorundayız; bakınız ihtar ediyorum: Siyâset, Milletlerarası Siyâset, dâhilî siyasetten farklı olarak, “hıdemât ve hayır-hasenât” icrâ etme san’atı değildir.

İşte, çok çok kısaca maddeleştirmeye çalıştığım bu sebepler yüzünden milletlerarası siyâset, dâima, menfaat ve fayda esâsı üzerine binâ edilmiş olup, içten pazarlıklar, hîleler, hud’alar, desîseler, entrikalar, yalanlar-dolanlar ile doludur; gırtlığına kadar.

Şimdi konunun özel yanından söz edelim: Yukarıda zikretmiş olduğumuz genel kurallar aynıyla, hattâ çok daha ziyâdesiyle, çok özel bir alan olan Türk-İran siyâsî münâsebetleri için cârîdir.

Zira; tâ kadîm çağlardan beri, Türkler ile Farslıların coğrâfî konumları, onların menfaatlerinin kesişmesi için fazlasıyla yetecek bir sebep — daha sahihçesiyle, sebepler zinciri — hâsıl etmiştir ve bu sebepler zinciri bugün de aynıyla cârîdir. Halbuki, büyük düşünür İbn Haldûn’un bundan takrîben altıyüz sene kadar evvel büyük bir isâbetle keşfetmiş ve sarâhatle ifâde etmiş olduğu gibi, Coğrafya ve İktisad, Tarih’i ve Siyâset’i belirler.

Bu coğrafya, hele bu coğrafya! Bu coğrafya var ya! Bu coğrafya varken biz dost olmayız.

★ ★ ★

İran, kendisine bir zararı dokunmamak, “siyâsî rantı” negatif olmamak, yâni getirisi götürüsünden, kârı zararından fazla olmak kaydıyla, Türkiye’nin aleyhine olacak her türlü girişim ve oluşumun ya içindedir, ya da başında, çok kereler de en başında. Doğru olanı da budur; öyle olması gerektir. Bunu ne bir lâtife ve ne de düşmanlık kastiyle söylüyorum; inanınız, bir “düşünce adamı” olarak, Jaspers’in dediği gibi, Hakîkat’i nasıl gördüğüme kaanî isem aynen öyle, hiç setretmeden söylüyorum. Bir “siyâset adamı” olsaydım;....

Bu konu hakkında, birkaç cümlecik de yârın söylemek isterim.

